

Jult er bleven fremkaldt, og hvilken Betydning vi maae søge i den. Naar vi ville søge det Bedste i den, vi kunne, og gjøre det bedst Mulige ud af den (M. Hage: Ja, men det er for seent) — Ja, det ærede Medlem indseer ofte for seent, hvor det Gode er; der er saa Mange, der for seent have seet, hvad Godt der var i Kundgjorelsen af 28de Jan., og det er godt, at det nu erkjendes, at man for seent har seet, hvor godt det havde været at beholde Ministeriet Bluhme. Det er altid godt at lægge Mærke til, at Nogle see tidligere, og Andre ofte alt for seent. Under Grundlovsbehandlingen i forrige Sessjon vedtog Rigsdagen ved 2den Behandling 3 Alternativer; det første Alternativ udtalte klart og tydeligt, at, saafremt Kongen gav en Grundlov for Fællesanliggenderne, som i sig optog hele den Deel af Grundloven, som ikke kunde passe for de særlige Anliggender, saaledes at den til Fællesanliggenderne overgaade Deel af Grundloven, sammenlagt med den Deel, der blev tilbage for de særlige Anliggender, udgjorde hele Grundloven, saa skulde vi dermed være tilfredse. Man holde fast derpaa og ved Siden deraf lægge man Mærke til, at det er Rigsdagen selv, som mellem 2den og 3die Behandling har opgivet dette Alternativ, og hvorfor? Vi vide det Allesammen, fordi vi antog, at det forlangte for meget; vi antog ikke, at det vilde kunne blive opfyldt. Jeg havde bragt det frem som et Forslag, fordi det var en Definition af vore yderste Ønsker; jeg havde ogsaa bragt det 2det Alternativ, som nu staar som det første, frem, fordi jeg antog, at der deri laae Muligheden for at komme gennem vanskelige Omstændigheder, og jeg havde opstillet det 3die Alternativ, fordi det deri var givet en simpel constitutionel Vej at løse Opgaven paa. Disse 3 Alternativer laae for; men det første Alternativ blev lagt tilside af Thinget selv, af den Grund, som jeg nys her har sagt. Ved Siden heraf stod et andet Forslag, som blev forhandlet under 2den Behandling, og som vi gjerne vilde være gaaet ind paa, ifald det havde kunnet løse Opgaven. Dette Forslag gif ud paa, at Regjeringen skulde fremtræde med en Fællesforfatning, forinden det sidste Valg foregik til den Forsamling, hvori Grund-

lovsforslaget endelig skulde vedtages. Naar vi sammenholde disse forskjellige Afstemninger og disse forskellige Udtalelser, saa ville vi see, at Regjeringen havde en meget stor Dpfordring til at træde frem med Fællesforfatningen, uden derom at raadslaae med Nogen. Lægge vi Mærke til den Strid, som fandt Sted mellem Regjeringen netop om dette andet, nuværende første, Alternativ, som det ærede Medlem vil have bort, og som jeg betragter som det vigtigste, saa laae den deri, at Thinget holdt fast paa, at det skulde være udtalt i Alternativet, at Forfatningen skulde være bekiendt, før vi kom til den endelige Afgjorelse, hvorimod Regjeringen kun vilde have, at det blev forbeholdt Rigsdagen, at tage den endelige Beslutning, uden forud at bestemme Motiverne, som skulde lægges til Grund for den. Regjeringen indvendte navnlig mod dette Krav paa en saadan Offentliggjorelse, at, dersom den kom til at gjøre den i Henhold til den gennem den lovgivende Forsamling tagne Beslutning, saa kom Kongen ved Udgivelsen af Fællesforfatningen ikke til at staae paa lige Fod for samtlige Landsdele; nu har jo Regjeringen afhjulpet denne Ulempe ved at give Forordningen af 26de Juli 1854, der foreløbig skal gjælde for en Fællesforfatning, længe førend denne lovbundne Tvang var den paalagt; den er kommen Rigsdagens Ønsker imøde, og hvorledes har den gjort det? I en Forordning, som den selv har gjort let foranderlig, uden derfor at gjøre den uiffket til at fuldfastes ved dens Magtfuldkommenhed; det har den klart lagt for Dagen i selve Forordningen. (M. Hage: Forslaget!) ja Forordningen foreligger ikke for os uden som et Forslag, medens den for dem, som skyldte Regjeringen særlig Lydighed ved deres særlige Stilling, foreligger som Lov, men ikke for Borgerne i Almindelighed; thi, var den Lov, saa skulde den være besluttet af Kongen og os i Fællesskab; vi tillægge denne Forordning altsfor megen Værd ved alle de Ophævelser, vi gjøre over den; lad os benytte den til, hvad den kan bruges til, men lad os aldrig have den op til det, den ikke er for os; lad os ikke et eneste Secund indbide os, at den har været bestemt til at gjælde for os. (Nei!). So de Herrer gjøre det upaatviveligt